

καθιερώω βεβήλως (ἴδε Lampe P.G.L.), ἐνῶ δὲν ὑπάρχει τι τὸ βέβηλον. Ἡ γραφή ἱερὸν τοῦ **F** δὲν ἱκανοποιεῖ, ἐνῶ γραφή τις διάφορος τυχὸν εἰς τοὺς κώδικας δὲν σημειοῦται. Εἰς Ἐπ. 1 στίχ. 627 ἡ γραφή «ἀρχὴ ἀνδρα **δεικνύει**» ἀντὶ τῆς παμπαλαίας «**δείκνυσι**», ἐφ' ὅσον δὲν σημειοῦται εἰς τὸ ὑπόμνημα ἑτέρα, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἀττικίζων Φώτιος εἶχε προχωρήσει εἰς τὴν ἀπλοποίησιν τόσον, ὥστε καὶ τὰς παροιμιώδεις φράσεις νὰ ἀπλοποιῆ εἰς τὸ σύγχρονον ἰδίωμα. Εἰς Ἐπιστ. 1 στίχ. 736 εἰς τὴν γραφὴν **οὐδ' ἀληθεύουσι** ὑπάρχει τυπογραφικὸν λάθος — **ο** ἀντὶ **σ**. Εἰς Ἐπ. 1 στίχ. 1132 διὰ τὴν γραφὴν **παρεισδύνειν** δὲν βλέπω διάφορον γραφὴν εἰς τὸ ὑπόμνημα, ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁ Φώτιος εἶχεν ἀποδεχθῆ τὴν νεωτέραν γραφὴν τῆς παρεμβολῆς εὐφωνικοῦ **v** πρὸ τῆς καταλήξεως τοῦ ῥήματος. Ἡ ἰδία περίπτωσις συμβαίνει εἰς καὶ τὸν περαιτέρω στίχον 1145 **ἰδικωτάτας** ἀντὶ τῆς κανονικῆς γραφῆς **εἰδ** — ἥτις δὲν ἀπαντᾶται εἰς κανένα κώδικα κατὰ τὸ ὑπόμνημα.

Εἰς τὴν Ἐπ. 4 στίχ. 7 ἡ γραφή **μέθη** δέον νὰ γραφῆ **μέθη**, ὡς δεικνύει τὸ ἐν συνεχείᾳ **ψ**. Εἰς Ἐπ. 14 στίχ. 8 ἡ γραφή «τοῦτο καὶ τῶν ἐχθρῶν ἂν **ποιήση** ὁ μέτριος» δὲν φαίνεται νὰ εὐσταθῆ, διότι τὸ **ἂν** εἶναι δυνατικὸν καὶ ἀπαιτεῖ ἢ τὸ ἐν τῷ ὑπομνήματι ἀναφερόμενον **ποιήσιν** (τοῦ **M**) ἢ τὸ **ποιήσιν**. Εἰς τὴν Ἐπ. 43 στίχ. 9 ἡ γραφή «μέχρι **γῆρους**» δὲν μαρτυρεῖται, ὀρθὸν τὸ **γῆρος**. Εἰς τὴν Ἐπ. 51 στίχ. 1 ὁ τονισμὸς τῆς λέξεως **ἄστρασιν** ὀφείλει νὰ μετατεθῆ εἰς τὴν παραλήγουσαν. Εἰς τὴν Ἐπ. 56 αἱ γραφαὶ τοῦ στίχ. 13 **Ὀφιοκανὸν** καὶ 15 **Ὀφιοκανῶν** θὰ ἦσαν ὀρθότεραι κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ τονισμοῦ τῶν συνθέτων ὑπὸ τὴν μορφήν **ὀφιοκάνον** καὶ **ὀφιοκάνων**, ὡς ἐν κῶδ. C καὶ BM κατὰ τὸ **ὀφιοκτόνον**, **ὀφιομάχον**. Εἰς τὴν Ἐπιστ. 135 στίχ. 131 ἡ λέξις **σαλευόμενον** ἔχει ἀβλέπημα τυπογραφικὸν κατὰ τὸν τονισμόν, εἰς δὲ τοὺς στίχ. 182-183 ὁ χωρισμὸς τῆς λέξεως καθ' - ἄπερ θὰ ἦτο ὀρθότερον νὰ συνετελεῖτο κα - θάπερ, δεδομένου ὅτι τὸ **θ** περιέχει τὸ δασύ στοιχεῖον τὸ ἀνήκον εἰς τὸ ἐπόμενον χωριζόμενον φωνῆεν. Αἱ ἀνωτέρω ἐλάχισται καὶ ἀνεπαίσθητοι παραλλαγὰι γραφῆς, ἀκόμη καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι εὐσταθοῦν, εἰς ἐν κείμενον 197 σελίδων ἀρίστης μορφῆς, ἐπιμαρτυροῦν πόσον ἡ ἔκδοσις τοῦ I τόμου τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Φωτίου εἶναι ἐπιτυχῆς καὶ ἐγγυᾶται ὁμοίαν ποιότητα κατὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ τῶν ὑπολοίπων ἔργων τῆς σειρᾶς αὐτῆς.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

Nilus Ancyranus Narratio, edidit F. Conca, Teubner Leipsig 1983, σελ. XXVI/83.

Ὁ μοναχὸς Νεῖλος, θανὼν περὶ τὸ 430 μ.Χ. τυγχάνει ἐκ τῶν λίαν πεπαιδευμένων καὶ πολυγράφων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οὗτινος ἔχουν ἐκδοθῆ περὶ τὰς εἰκοσι πραγματείας. Ἡ προκειμένη ἔκδοσις ἐπιγράφεται «Νεῖλου μονάζοντος Διήγημα εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐν Σινᾷ ὄρει μοναχῶν καὶ εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν Θεοδοῦλου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ».

Τοῦ Διηγήματος τούτου ὑπάρχουν δύο κείμενα, ἐν πληρῆς, γνήσιον, καὶ μία ἐπιτομὴ αὐτοῦ. Τοῦ πλήρους κειμένου τὴν γνησιότητα ἡμφεσβήτησεν ὁ Carolus Heussi διὰ τριῶν ἔργων του (1917, 1921, 1933), ἐνῶ εἶχεν ὑποστηρίξει τὴν γνησιότητα ὁ Fr.

Degenhart (1915, 1918). Οί λόγοι γενικῶς θεώρουν νόθον τὸ ἔργον, ἐπειδὴ διέφερε κατὰ τὸ ὕφος ἀπὸ τὴν περίληψιν. Ὅμως ὁ Ringshausen (1967) ἀπέδειξε γνήσιον τὸ ἔργον καὶ ἀνισχύρους τὰς ἀντενδείξεις. Τὴν γνησιότητα τοῦ ἔργου ὑπεστήριξε καὶ ὁ ἐκδότης τῆς παρούσης ἐκδόσεως Fabricius Conca διὰ δύο πραγματειῶν του (1982 καὶ 1983).

Ἡ παρούσα ἐκδοσις τοῦ Διηγήματος τοῦ Νείλου εἶναι ἡ τρίτη μετὰ τὴν πρώτην, ἐκδεδομένην μετ' ἄλλων ἔργων του, ὑπὸ τοῦ Petrus Possinus, Parisiis 1639 καὶ τὴν δευτέραν ὄλων τῶν ἔργων του ὑπὸ J.P. Migne, Parisiis 1865 (τόμος 79).

Εἰς τὸν πρόλογόν του ὁ ἐκδότης μᾶς περιγράφει πλήρως καὶ με λεπτομερεῖς πληροφορίας τοὺς 11 κώδικας, τοὺς περιλαμβάνοντας τὸ Διήγημα τοῦ Νείλου. Ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ κειμένου τῶν χφφ., ὧν ἕξ ἐγράφησαν κατὰ τὸν X-XI αἰ., τρία τὸν XI, ἕν τὸν XIII-XIV καὶ ἕν τὸν XVI-XVI αἰ., κατήρτισε τὸ στέμμα ὑπαγωγῶν τὰ ἕξ πρῶτα ὑπὸ τέσσαρας ὑπαρχετύπους καὶ καθόρισας τὴν σχέσιν τῶν λοιπῶν ὑπὸ μικτὴν ἐξάρτησιν. Πλήν τῆς σχέσεως τοῦ κειμένου τῶν χφφ. πρὸς ἄλληλα διερευνᾶται ἐπιμελῶς καὶ ἡ προέλευσις τῶν γλωσσῶν τοῦ περιθωρίου, αἵτινες ὑπάρχουν εἰς πέντε χφφ. πρὸς καθορισμὸν τῆς τυχὸν κοινῆς προελεύσεως.

Ἐξετάζεται ἐπίσης μετ' ἐπιστάσεως καὶ ἡ σχέσις τῆς Ἐπιτομῆς πρὸς τὸ ὁλόκληρον Διήγημα, ἐξακριβοῦται ἡ διαφορὰ τοῦ ὕφους καὶ ἐρμηνεύεται ἡ διαφορὰ ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιτομῆς ἀπλοῦν καὶ εὐληπτον πρὸς χρῆσιν λαϊκωτέραν ἐνῶ τὸ κείμενον τοῦ Διηγήματος ἔχει γραφῆ εἰς ὕφος λόγιον ἐπιτετηδευμένον καὶ ῥητορικόν, δυσνόητον διὰ τοὺς ἀπλοῦς ἀναγνώστας. Ἡ ἐκδοσις περιέχει εἰς τὸ τέλος ἐκτεταμένον Index nominum εἰς 36 σελίδας καὶ διευκολύνει τοὺς μελετητὰς τοῦ κειμένου.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ Νεῖλος εἶναι κάτοχος εὐρυτάτης παιδείας καὶ χειριστῆς τοῦ ἀττικοῦ λόγου καὶ τῶν γραμματικῶν καὶ ῥητορικῶν σχημάτων ἀπαράμιλλος, τὸ δὲ λεξιλόγιόν του εἶναι πλούσιον, ἐκλεκτόν, ἀκριβολόγον, περίτεχνον με συνταξιν περίπλοκον, κατὰμεστον μεταφορῶν, ῥητορικῶν ἐρωτήσεων, ἐπισωρευσεως φράσεων παραλλήλου ἐννοίας, μεταφορῶν, εἰκόνων καὶ ἀναζητήσεως τῆς καλλιλογίας. Τὸ διήγημα ἀποτελεῖ ἔργον λογιότητος καὶ ἐκφραστικῆς ἰκανότητος με ἀναλύσεις συχνὰς καὶ ἐπιτυχεῖς σκέψεων καὶ συναισθημάτων, ἡ λογοτεχνικὴ του πνοὴ ὁμως εἶναι μετρία.

Ὁ ἐκδότης Conca μελετήσας μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ἐμβριθείας διὰ τὰ χφφ. τοῦ διηγήματος καὶ τὰς γλώσσας αὐτῶν κατώρθωσε νὰ μᾶς δώσῃ με εὐαίσθητον κριτήριον τοῦ λόγου τοῦ συγγραφέως του ἐν κείμενον συνεπὲς καὶ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸν λόγον καὶ τὸ ὕφος τοῦ Νείλου. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸ πλούσιον κριτικὸν ὑπόμνημα, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο ὑπομνήματα τῶν τε μνειῶν τῶν χωρίων τῆς Γραφῆς καθὼς καὶ τῶν εἰς τὰ χφφ. ὑπαρχουσῶν εἰς τὴν φαν γλωσσῶν.

Ἐπὶ δευτερευούσης σημασίας μόνον λεπτομερειῶν θὰ παραθέσω μερικὰς ἰδικὰς μου παρατηρήσεις. Εἰς τὴν σελ. 2 στίχ. 6 ὁ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ στίχου χωρισμὸς **κατήφεια** θὰ ἦτο ὀρθότερος **κα-τήφεια**· ἐπίσης ἐν σ. 9 στ. 12 τὸ **μετα-ρρυθμίζεσθαι** ὀρθότερον **μεταρ-ρρυθμίζεσθαι** διὰ νὰ χωρίζωνται τὰ δύο ὁμοια σύμφωνα.

Ἐν σ. 10 στ. 2 ἡ μεταγενεστέρα γραφῆ **φθονέσας**, ἦν φέρουν τρία χφφ., δὲν φαίνεται νὰ συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀττικὴν μορφήν τοῦ λόγου τοῦ Νείλου καὶ θὰ ἦτο ὀρθότερα ἡ **φθονήσας**, ἦν φέρουν τὰ λοιπὰ ὀκτώ χφφ.

Ἡ ἐν σ. 10 στ. 17 καὶ ἄλλαχοῦ γραφῆ **Ἱερουσαλήμ**, ψιλουμένη, εἶναι ἀντίθετος

πρὸς τὴν κατὰ παράδοσιν δασυνομένην τῆς Ἑλληνικῆς γραμματείας (LSJ καὶ Lampe). Ἡ ἐν σελ. 11 στ. 7, σ. 17 στ. 1 καὶ ἀλλαγῶν γραφῆ **χρήζοντα, χρήζει**, χωρὶς υπογεγραμμένην, ἀντιβαίνει πρὸς τὰ πράγματα, διότι τὸ ῥήμα εἶναι **χρηίζω** καὶ ὅταν τὸ **ι** δὲν **προσγράφεται** πάντοτε **ὑπογράφεται**. Ἡ ἐν σ. 18 στ. 27 γραφῆ **ἀσκούονται** ἴσως θὰ ἦτο ὀρθότερον νὰ γραφῆ **ἀσκούντος** κατὰ τὸν κώδικα **G**, ὥστε ἡ συνέπεια τοῦ ὅλου συλλογισμοῦ μὲ τὸ **Διὰ τοῦτο** νὰ εἶναι ἡ σύστασις **μιμῆσθαι** (τὸν Μωϋσέα καὶ Ἡλίαν). Ἐν σ. 19 στ. 4 ὁ τονισμὸς τοῦ **Ἰόθορ** εἰς τὴν παραλήγουσαν εἶναι διάφορος τοῦ **Ἰοθόρ** - εἰς τὴν λήγουσαν- τῶν Ἑλληνικῶν ἐκδόσεων τῆς Γραφῆς. Ἐν σ. 20 στ. 10 **ψύγουσι**, ὡς μεταγενεστέρα μορφή δὲν φαίνεται νὰ ἐναρμονίζεται μὲ τὸν λόγον τοῦ Νείλου καὶ πιθανῶς θὰ ἦτο ὀρθότερα ἡ γραφῆ **ψύχουσι** τοῦ κώδ. **G**. Ἐν σ. 21 στ. 7 ἡ γραφῆ **ἐκχεθέντων** ἀντὶ **ἐκχυ-** εἶναι ἀμάρτυρος, ἐνῶ καὶ εἰς τὴν παλαιότεραν καὶ τὴν Ἀλεξανδρινὴν γραμματείαν ὁ ἀόριστος καὶ ὁ παρακείμενος εἶναι **ἐξεχύθη, ἐκκέχυτο**. Μοῦ φαίνεται περιεργὸν ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα διάφορος γραφῆ **ἐκχυθέντων** (ἀκροδρῦαν). Ἐν σ. 21 στ. 25 ἡ γραφῆ **ἐν αὐταῖς** ἀντὶ **ἐν αὐτοῖς** (sc. **τοῖς βαρβάρους**) φαίνεται ἀδύνατος, διότι δὲν ὑπάρχει θῆλυ στοιχεῖον ἀναφορᾶς εἰς τὰ συμφραζόμενα. Εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα δὲν βλέπω μνείαν ἄλλην, εἰ μὴ ὅτι τὸ σχετικὸν κείμενον εἰς τὸν κώδ. **K** εἶναι ἀπεσβεσμένον. Ἐν σ. 29 στ. 10 ὀρθῶς τὸ **ταύτην** ἐτέθη ὑπὸ ἀμφισβήτησιν, ἐνῶ τὸ **σπάθην**, ὡς ἡ εἰκασία **p** δὲν δύναται νὰ εὐσταθῆ, ἀφοῦ τὸ ὄργανον ἦτο τὸ ξίφος. Ἐν σ. 32 στ. 12 διὰ τὴν ἀριότητα τοῦ λόγου δέον πρὸ τοῦ **πλείους** νὰ προστεθῆ τὸ **οἱ**, ὡς ὁ κώδ. **N**.

Ἐν σ. 32 στ. 25 τὸ σπάνιον καὶ μεταγενέστερον **μεμολυμμένα** ὀρθότερον εἶναι νὰ γραφῆ μεμολυσμένα, ὡς φέρουν οἱ κώδδ. **NSV**. Ἐν σ. 33 στ. 6 ὀρθῶς ὁ ἐκδότης ἐδέχθη τὴν γραφὴν **τὸν μὲν, τὸν δέ**, καίτοι δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ λόγου, καὶ ὅχι **τὸ μὲν, τὸ δέ**, ὡς ὁ κώδ. **G**, διότι προφανῶς ἡ διήγησις ἐν ρεμβασμῶ διανοίας προβαίνει εἰς ὑπαλλαγὴν τῶν δύο μοναστηρίων διὰ δύο προσώπων. Ἐν σ. 34 στ. 10 τὸ **λοιπὸν** δὲν ἐναρμονίζεται μὲ τὴν εὔροιαν τοῦ λοιποῦ λόγου καὶ κατὰ τὴν γνώμην μου ὀρθῶς τὸ παραλείπουν οἱ κώδδ. **OR**. Ὄρθῶς δὲ εἰς τὸν ἐπόμενον στίχον ὁ ἐκδότης προσέθεσε τὸ **ἐκ**. Ἐν σ. 34 στ. 25 ὁ τύπος **παράσχε** ἀποτελεῖ falsam lectionem ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ **παράσχες**. Ἡ γραφῆ τοῦ **P** **πάρεχε** ὀρθῶς δὲν γίνεται δεκτὴ, διότι ἀνήκει εἰς χρόνον ἐνεστώτα. Ἐν σ. 36 στ. 6 ὀρθῶς ὁ ἐκδότης ἀπαλείφει τὴν προσθήκην **τοῦ χρόνου** τῶν κωδδ. **KOR**, διότι πρόκειται περὶ προφανοῦς ἐνσωματώσεως εἰς τὸ κείμενον γλώσσης ἐρμηνευτικῆς. Ἐν σ. 38 στ. 20 τὸ **δήθεν** δὲν νομίζω ὅτι ἐναρμονίζεται πρὸς τὸν λόγον τοῦ Νείλου, μᾶλλον πρόκειται περὶ ἐνσωματωθέντος σχολίου καὶ ὀρθῶς τὸ παραλείπει ὁ **K**. Ἐν σ. 30 στ. 5 ἡ γραφῆ **ἐρπιστικά** ἀποτελεῖ προφανῆ παραδρομὴν ἀντὶ **ἐρπυ-**. Ἐν σ. 44 στ. 17 ἡ ἀνακόλουθος γραφῆ **ἕκαστος... ἐπεδείκνυτο σκιρτώντες**, ἀποτελοῦσα ἀττικὸν σχῆμα λόγου «κατὰ τὸ νοούμενον» γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἐκδότου παρὰ τὴν διόρθωσιν τῶν **PQSZ** «**ἐπεδείκνυτο σκιρτών**» δεικνύει πόσον καλῶς ὁ ἐκδότης Conca ἔχει κατανοήσει τὸ ὄψος τοῦ Νείλου, ὁ ὁποῖος ἐδῶ εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδείξῃ τὴν δεινότητά του εἰς τὸ ἀττικῶς γράφειν. Ἐν σ. 45 στ. 15 εἰς τὴν φράσιν **μετὰ τραύματα εὐφραίνει οὐκ ἀνιᾶ** ὁ ἐκδότης ὀρθῶς μὲν ἀπέκρουσε τὸ **τὰ** τοῦ **S** κατόπιν τοῦ **μετὰ**, οὐχὶ ὀρθῶς ὁμοῦς ἀπέκρουσε τὸ **καὶ** πρὸ τοῦ **οὐκ**, ὡς οἱ **NV**, διότι χωρὶς τὸ **καὶ** ὁ λόγος ἀποβαίνει ἀσύνδετος, πρᾶγμα ἀσυμβίβαστον διὰ τὸν λόγον τοῦ Νείλου.

Ἐν σ. 48 στ. 15-16 **δέσποτα ζωῆς ἔχων... ἐξουσίαν**, φαίνεται ὀρθότερον νὰ τεθῆ

μετά τὸ **δέσποτα** τὸ **δ** κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῶν **NORV-**. Ἐν σ. 48 στ. 21 **ἐξείλω φονώσης** παρατηρῶ ὅτι ἡ γραφή ἐξείλω εἶναι ἀνελλήνιστος ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ **ἐξείλου**. Ἴσως ἡ ἐσφαλμένη γραφή αὐτὴ παρεκίνησε τὸν γραφέα τοῦ **G** νὰ ἀναζητήσῃ τὴν διόρθωσιν **ζήλω φονώσης**, ὅπερ ὁμοῦς ὡς ἄστοχον, ὀρθῶς δὲν ἐδέχθη ὁ ἐκδότης. Ἐν σελ. 49 στ. 19 **πλησίον τῆς οἰκουμένης**, τὸ ἄρθρον **τῆς** δέον νὰ ἀπαλειφθῆ, ὡς ὀρθῶς γίνεται εἰς τὸν **R**, διότι τὸ ἄρθρον δίδει ἄλλην ἔννοιαν εἰς τὸ **οἰκουμένη**, ἐνῶ ἀνάρθρως ὁ λόγος δηλώνει ἀπλῶς κατοικούμενον τόπον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν προηγουμένην διαβαίνουσαν ἔρημον, ὡς συμβαίνει ἐν προκειμένῳ.

Γενικῶς ἡ ἐκδοσις Conca δίδει ἓνα κείμενον λαμπρὸν καὶ πλησιέστατον πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Νείλου γραφέν, τὸ ὁποῖον βοηθεῖ νὰ μελετηθῆ ἡ ἐν τῷ διηγήματι περιγραφικὴ τέχνη τῆς ἐποχῆς, αἱ πληροφορίαι περὶ τῶν συνθηκῶν τοῦ τότε μοναχικοῦ βίου καὶ οἱ στοχασμοὶ τοῦ Νείλου περὶ τῶν σκέψεων καὶ τῶν συναισθημάτων τῶν μοναζόντων εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 4ου αἰῶνος. Δίδει ἐπίσης ἡ ἐκδοσις τὴν εἰκόνα τοῦ γραπτοῦ λόγου τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐδπαιδευτῶν πολιτῶν.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

Euripides Alcestis. Edidit Antonius Garzya. Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana. Leipzig 1983.

Ὁ γνωστὸς εἰς τὸ φιλολογικὸν κοινὸν ἐκδοτικὸς Οἶκος Teubner τῆς Λειψίας συνεχίζων τὴν ἐκδοτικὴν του παραγωγὴν παρουσιάζει τὴν *Ἀλκηστιν* τοῦ Εὐριπίδου ὑπὸ τὴν φροντίδα τοῦ Ἑλληνιστοῦ Antonio Garzya, Καθηγητοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Νεαπόλεως.

Μὲ τὴν υἱοθετηθεῖσαν τακτικὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐκδοτικοῦ τούτου Οἴκου νὰ ἐκδίδονται μεμονωμένως τὰ ἔργα τῶν δραματικῶν ποιητῶν, ἐπιτυγχάνεται ἀναμφιβόλως βελτίωσις τῶν ἐκδόσεων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον γίνεται ἐμφανὲς μὲ τὴν πρώτην ματιᾶ. Ὁδὼ εἰς τὴν κρινομένην ἐδῶ ἐκδοσιν θὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης μὲ ἱκανοποίησιν τὴν κατατοπιστικὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν βιβλιογραφίαν πλουσίαν ἀναφορικῶν α) πρὸς τὰς ἐκδόσεις τοῦ Εὐριπίδου ἀπὸ τὸ ἔτος 1494 (editio princeps), β) πρὸς τὰς ἐργασίας τὰς σχετικὰς μὲ τὸν Εὐριπίδην καὶ γ) πρὸς τὴν ἐν γένει ἔρευναν, ἡ ὁποία καλύπτει τὸ Εὐριπίδειον ἔργον. Εἰς αὐτὰ προστίθεται δις ἐλίδρον ἐπεξηγηματικῶν τῶν σημείων μὲ τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται οἱ κώδικες, οἱ συγγραφεῖς (νεώτεροι) καὶ αἱ συντμήσεις τῶν Λατινικῶν λέξεων ποὺ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα, ἐν τέλει δὲ (σελ. 43-46) ὑπάρχει μετρικὴ ἀνάλυσις τῶν χορικῶν τοῦ δράματος.

Αἱ ἐκδόσεις τοῦ Εὐριπίδου, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων κλασσικῶν συγγραφέων, εἶναι πολλαί· παρὰ ταῦτα θὰ συνεχισθοῦν νὰ γίνωνται εἰς τὸ μέλλον καὶ ἄλλαι, διότι δὲν μπορεῖ κανεὶς πρὸς τὸ παρὸν νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι ἔχει δοθῆ ἡ τελικὴ μορφή τοῦ κειμένου ὁποιοῦδήποτε συγγραφέως, ὅπως αὐτὴ ἦτο τότε ποὺ βγήκε τὸ ἔργον ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ δημιουργοῦ του. Ἡ φιλολογικὴ ἔρευνα ἔχουσα προσφάτως στραφῆ ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως πρὸς τὴν μελέτην τῶν ἀνευρισκομένων καὶ συνεχῶς ἐκδιδομένων παπύρων, ἔχει πάντοτε νὰ προσθέσῃ κάτι εἰς τὸ ἀρχαῖον κείμενον (διάφορον γραφὴν, νέον